

SUDSKA HRONIKA: Srebrenica - Tuzioc pronasao 'kariku koja je nedostajala'

Author: [Mirko Klarin](#)

Bivsi general bosanskih Srba pribavio kljucni dokaz protiv generala Krstica.

Nekadasnji vojni staresina bosanskih Srba, sada nastanjen u Srbiji, moguće da je obezbedio "kariku koja je nedostajala" u utvrdjivanju lanca komande koji bi generala Radislava Krstica povezao sa srebrenickim masakrima.

Iako su izlaganja optuzbe i odbrane prestala jos pre dva meseca, odgovorne sudije dozvolile su optuzbi da izlozi novi dokaz - dokument kojim se Drinski korpus obavestava da je stavljen pod Krsticevu komandu.

Tokom celog procesa, tuzba nije uspela ubedljivo dokazati da je Krstic kontrolu nad Drinskim korpusom Vojske Republike Srpske (VRS) preuzeo upravo onih dana u julu 1995. kada je pobijeno vise od 7.000 bosnjackih (muslimanskih) muskaraca i decaka.

Jedna je karika nedostajala u cvrstom lancu dokaza koje je optuzba iznela tereteci Krstica za zlocin: dokument koji bi potvrdio datum kada optuzeni preuzeo komandu nad Drinskim korpusom, cije su jedinice jula 1995. ucestvovala u zauzimanju enklave pod zastitom Ujedinjenih nacija.

Optuzba je tvrdila da je general Krstic komandu preuzeo najkasnije 13. jula. To bi znacilo da je i najveći deo masovnih pogubljenja - koja su se dogodila u periodu izmedju 12. i 17. jula - bio izveden pod njegovim zapovednistvom. Medjutim, optuzba je bila primorana da to dokazuje indirektno, budući da nije raspolagala dokumentom koji bi potvrdio datum Krsticevog postavljenja.

Odbrana je, pak, tvrdila da je Krstic poziciju komandanta "formalno" zauzeo 20. jula, ali da je duznost "fakticki" preuzeo tek 2. avgusta, kada je, pod njegovom komandom, zapoceta Operacija Zepa (zauzimanje druge enklave pod "zastitom" UN).

Obe strane iznele su brojne dokumente, ali nijedna nije bila dovoljno ubedljiva. Tuzba je posedovala naredbu generala Krstica izdatu 13. jula, kojom se jedinice Drinskog korpusa salju u akciju "pretrazivanja terena" - to jest u lov na grupice bosnjackih boraca i civila, koje su nastojale da se kroz sume probiju do teritorije pod kontrolom Armije BH.

Krstic je naredbu potpisao kao "komandant", ali odbrana i njen vojni ekspert ipak tvrde da se to odnosi na njegov položaj "komandanta operacije koja je vodjena u Zepi", a ne na položaj komandanta korpusa.

Odbrana je dostavila odluku "vrhovnog komandanta i predsednika republike" Radovana Karadzica od 14. jula. Tom naredbom je Krstic postavljen na položaj komandanta Drinskog korpusa. Naredba je, po odbrani, na snagu stupila sledećeg dana, 15. jula. Krstic je u to vreme bio odsutan iz Zepe, tako da komandu nije preuzeo sve do 20. jula.

Optuzba je tvrdila da je pisanoj odluci prethodilo usmeno naredjenje, ali nije raspolagala dokumentima koji bi ovakvu njenu tvrdnju i podrzali.

Spor oko ovih dokaza prakticno je trajao od samog pocetka sudjenja, 13. marta 2000. Cinilo se da ce slucaj

biti zaključen bez iznosenja dokaza koji bi nepobitno ukazao na datum kada je Krstić preuzeo Drinski korpus.

A onda je aprila ove godine, nakon što su i optužba i odbrana zaključile svoje dokazne postupke, optužba konačno pronašla ono za čim je tragala, kada su se istražitelji Tribunala sastali sa generalom VRS Milenkom Zivanovićem, Krstićevim prethodnikom na položaju komandanta Drinskog korpusa koji danas živi kao penzioner u Valjevu, u Srbiji. On je obezbedio dokument kojim se 13.-og jula 1995. jedinice Drinskog korpusa obavestavaju da je general Krstić primio dužnost komandanta.

Prema Svedoku JJ, službeniku u Kancelariji tužioca, Zivanović je istražiteljima rekao da je 11.jula razrešen dužnosti nad Drinskim korpusom. Dodao je da mu je sledećeg dana rečeno da je Krstić postavljen za novog komandanta. Objasnio je da se 13. jula, u prisustvu generala Ratka Mladica i samog Krstića, oprostio od svojih vojnika na svečanosti održanoj ispred komande Drinskog korpusa u Vlasenici.

Odbrana je najpre nastojala da ospori autentičnost ovog dokumenta. Potom je, suočena sa analizom stručnjaka koje je pozvala optužba, promenila taktiku i počela da osporava njegov značaj. Vojni ekspert odbrane, general Vojske Jugoslavije Radovan Radinović, rekao je sudu da je reč o "potpuno nezvaničnom i neobavezujućem dokumentu", koji "ne može poslužiti kao dokaz o primopredaji dužnosti".

Jedini pouzdan dokaz, po tvrdnjama odbrane i njenog eksperta, zapravo bi bili zapisnici sa sastanka na kome je izvršena smena na položaju, a takve zapisnike nije moguće pronaći ni u jednom od arhiva VRS.

Odbrana je odsustvo bilo kakvog zapisnika pripisala "zaveri" koju su protiv Krstića organizovale njegove nekadašnje kolege, sveteci mu se za njegovo nastojanje da na sudjenju za zločine počinjene u Srebrenici - koje ne osporava - pravda sustigne i generala Mladica i njegove obavestajne oficire.

Uprkos tome što je odbrana sam dokument odbacila kao "bezzvredan", sudije su, posle kratkog razmišljanja, zaključile da on predstavlja značajan dokaz i uvrstile ga u tužiocov materijal.

Završna obrascanja optužbe i odbrane zakazana su za 26-29. jun. Presuda bi mogla biti doneta sredinom jula, na šestu godišnjicu srebreničkog masakra.

Mirko Klarin je viši urednik IWPR-a za pitanja Tribunala za ratne zločine i glavni urednik Novinske agencije SENSE.

Location: [Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-hronika-srebrenica-tuzioc-pronasao-kariku-koja-je-nedostajala>